

Uhkasakon lisäerien tuomitseminen siivousmääräyksen tehosteeksi

Lupa- ja valvontalautakunta 11.12.2024 § 117
244/11.04.00/2023

Päätösehdotus

Koska velvoitettu [REDACTED] ei ole noudattanut lupa- ja valvontalautakunnan määräystä 24.2.2021 §28 kiinteistön [REDACTED] siivoamisesta kaikesta tarkastuksilla havaituista jätteistä ja jätelain mukaan jätteeksi luokiteltavista kiinteistölle varastoiduista tavaroista, tuomitsee lupa- ja valvontalautakunta [REDACTED] juoksevan uhkasakon lisäerät.

Uhkasakon lisäerät muodostuisivat kolme kertaa peruserän suuruisesta määrästä siten, että jokaista kuukautta kohden edeltävän tuomitsemispäätöksen lainvoimaisuudesta alkaen uhkasakkoa kertyy 1000 €/kuukausi. Uhkasakkolain 10§:n nojalla maksettavaksi voidaan tuomita enintään 3 kertaa peruserän suuruinen summa eli 3x1000€. Sakko muodostuu siten ajalta 5.7.2024-5.10.2024 ollen 3000 €.

Lupa- ja valvontalautakunta kuitenkin alentaa uhkasakkolain 11 §:n perusteella tuomittavan uhkasakon määrää sillä perusteella, että siivous on asian käsittelyn ollessa vireillä edistynyt ja velvoitettu pyrkii toimillaan saattamaan siivouksen loppuun.

Lupa- ja valvontalautakunta tuomitsee edellä mainitun perusteella juoksevan uhkasakon määräksi velvoitetulle yhteensä 1 500 €.

Perusteet uhkasakon lisäerien tuomitsemiselle

Lupa- ja valvontalautakunta on asettanut [REDACTED] 24.2.2021 § 28 siivousmääräyksen tehosteeksi jätelain 129 §:n mukaisen juoksevan uhkasakon, jonka kiinteä peruserä on 1000 €. Tämän lisäksi veloitteelle on asetettu 1000 euron juokseva uhkasakko jokaista kuukautta kohden 31.7.2021 jälkeen, kunnes kiinteistö on siivottu. Uhkasakko on asetettu, koska [REDACTED] ei ole noudattanut mitä jätelain 13, 72, 73 ja 74 §:ssä säädetään. Hallinto-oikeus on päätöksellään 19.10.2022, koska määräaika on mennyt umpeen asian käsittelyn yhteydessä, pysyttänyt lautakunnan päätöksen, mutta jatkanut siivouksen määräaika 31.3.2023 saakka.

Koska kiinteistöä ei oltu edelleenkään määräaikaan mennessä siivottu, on lautakunta tehnyt asiassa uhkasakon tuomitsemispäätöksen 19.9.2023 § 89. [REDACTED] valitti tuomitsemispäätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitus saapui hallinto-oikeuteen myöhässä eikä sitä tutkittu. Korkein hallinto-oikeus ei antanut asiassa valituslupaa.

Suoritettujen tarkastusten perusteella voidaan todeta, ettei Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 24.2.2021 antamaa siivousmääräystä ole noudatettu siinä määrin, että kiinteistö voitaisiin katsoa siistityksi. Myöskään kuulemisen yhteydessä ei ole esitetty sellaisia perusteita, että uhkasakko voitaisiin jättää tuomitsematta. Huomioiden lupa- ja valvontalautakunnan sekä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden asettamispäätöksestä antamassaan ratkaisussa esittämät perusteet, määräyksen noudattamatta jättämiselle ei ole pätevää tai perusteltua syytä.

Kiinteistöllä [REDACTED] on tarkastusten perusteella edelleen runsaasti jätteenkierrätyksellistä tavaraa maapohjalla. Velvoitetulla on ollut riittävästi aikaa tarkastuksilla ja asian aiemman käsittelyn yhteydessä esittämänsä olosuhteet huomioidenkin lautakunnan päätöksen noudattamiseen joko siivoamalla itse tai siivouttamalla kiinteistö. Siivoamiseen voi myös käyttää ulkopuolista toimijaa tai apua, mikäli velvoitettu ei itse olosuhteiden vuoksi kykene siivoamista tekemään. Velvoitetulla on itsellään käytössään kalustoa siivouksen toteuttamiseksi.

Siivoamisesta on annettu useita kehotuksia, siivousmääräyksen määräaika on ollut kohtuullinen ja asian käsittelyä uhkasakon edellisessä tuomitsemisasiassa on kertaalleen siirretty seuraavaan kokoukseen, jotta siivoamiselle saataisiin lisää aikaa. Ensimmäinen siivouskehoitus asiassa on annettu vuonna 2020.

Tavaroista ainakin osa on ollut varastoituna alueella vuosikymmeniä. Aitauksella tai varastoinnilla ei ole asianmukaisia lupia. Varastoidut tavarat ovat jätelain 5 §:n mukaista jätettä ja niistä aiheutuu jätelain 72 §:ssä tarkoitettua haittaa ja vaaraa. Jätelain 72 § sovelletaan myös sellaiseen tavarahan, joka sen kunnon, huolenpidon puutteen tai sijaintipaikan perusteella voidaan todeta hyljättyksi tai käytöstä poistetuksi. Koska tavarat ovat olleet kiinteistöllä varastoituna kauan (yli kolme vuotta), voidaan kaatopaikka-asetuksen nojalla katsoa kyseessä olevan myös laittoman kaatopaikkatoiminnan.

Edellä kerrotuilla perusteilla ja huomioiden asettamispäätöksessä ja Hämeenlinnan hallinto-oikeuden siitä antamassa ratkaisussa esitetyt perusteet velvoitetulla on ollut uhkasakkolain mukainen oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Päävelvoitteen noudattamatta jättämiselle ole esitetty pätevää syytä.

Perusteet uhkasakon lisäerien määrälle

Uhkasakkolain 10§:n mukaisesti lisäerinä voidaan tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa, tämän ylittävältä osalta lisäerät raukeavat niiltä uhkasakkokajoilta, jotka ovat alkaneet ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään.

Uhkasakon lisäerät muodostuvat viimeisimmän uhkasakon tuomitsemispäätöksen lainvoimaisuuden jälkeen muodostuvista lisäeristä. Päätös on tullut lainvoimaiseksi viimeistään korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 5.7.2024. Uhkasakon lisäerät muodostuvat päätöksen jälkeisiltä kuukausilta.

Velvoitetun kuulemiskirjeessä esitetyt perusteet, sekä jo tehty siivous ja siivouksen jatkaminen on kuitenkin otettu huomioon tuomitsemalla uhkasakkolain 11 §:n nojalla uhkasakko asettamispäätöstä pienempänä. Uhkasakon lisäosan kertyminen kuitenkin jatkuu asettamispäätöksen mukaisesti, kunnes päävelvoitetta on kokonaisuudessaan noudatettu.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön-omistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta tuomitsemispäätöksestä merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksi

Saantitodistuksella veloitetulle

Tiedoksi

Keski-Suomen ELY-keskus

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki 5, 13, 72, 73, 74, 75, 126, 129, 137 §

Uhkasakkolaki 7, 10, 11, 18, 19, 22 - 24 §

Hallintolaki 34 §

Päätös

Keskustelun kuluessa ympäristötoimenjohtaja muutti päätösehdotuksensa kuulumaan seuraavasti:

Asiassa on saapunut/ilmennyt uutta tietoa, jonka vuoksi asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Lautakunta hyväksyi ympäristötoimenjohtajan muutetun esityksen.

Merkitään, että lautakunta piti pienen tauon tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 14.23-14.28.

Selostus

Asian taustaa

Lupa- ja valvontalautakunta on jätelain nojalla määrännyt veloitettun päätöksellään 24.2.2021 §28 siivomaan omistamansa kiinteistön [REDACTED] ja asettanut veloitteen tehosteeksi juoksevan uhkasakon. Päätöksestä valitettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, joka pysytti päätöksen 19.10.2022 tekemällään päätöksellä. Lupa- ja valvontalautakunta on tuominnut uhkasakon peruserän ja lisäerä maksettavaksi päätöksellään 19.9.2023 §89. Päätöksestä valitettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, valitus tuli myöhässä ja se jätettiin tutkimatta. Tutkimatta jättämisestä valitettiin Korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja haettiin menetetyn määräajan palauttamista, asia käsiteltiin Korkeimmassa hallinto-oikeudessa valituslupahakemuksena, 5.7.2024 annetussa päätöksessä valituslupaa ei myönnetty. Kiinteistöllä tehtiin tarkastus 19.8.2024, tarkastuksella todettiin kiinteistön olevan edelleen jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut ja epäsiisti. Vaikka kiinteistöä onkin prosessin aikana osin siivottu, ei määräystä ole kokonaisuudessaan noudatettu.

Kuuleminen ennen uhkasakon lisäerien tuomitsemista

Veloitettua kuultiin haastemiehen toimittamalla kirjeellä. Veloitettu toimitti asiassa 3.11.2024 selityksen, joka on esityslistan oheisaineistona. Selityksessä todetaan mm. että tonttia on siivottu vuodesta 2021 ja tontilta on viety pois lähes 20 tonnia metallia ja 400 rengasta. Tontilla varastoidaan tarpeellisia tarvikkeita eikä jätettä. Veloitettu tähdentää, että on tehnyt parhaansa siivousmääräyksen suhteen ja silti uhkasakot ovat kaatuneet niskaan. Veloitettu on selvittänyt varastoinnin mahdollisuuksi alueella ja toivoo asian käsittelyyn sovellettavan kohtuullisuuden periaatetta yllä mainittu ja henkilökohtaiset syyt huomioiden.

Tarkastus 11.11.2024

Kiinteistölle tehtiin tarkastus 11.11.2024. Tarkastuksen perusteella todettiin, että että aidan ulkopuolella oli muutamia maaliastioista sekä takapuolella peltejä osin hautautuneena maahan. Aita oli rikkoontunut muutamasta kohdin. Puiset aitarakenteet olivat silmämääräisesti katsoen ainakin paikoin huonokuntoisia. Aidan sisäpuolella oli edelleen maapohjalla sekalaista jätettä, metalliromua, tynnyreitä, renkaita, sisäpattereita, erilaista johtoa, muoviva, moottoreiden, koneiden ja laitteiden osia, kattotuoleja, vanhoja kuljetinhihnoja, rikkiäisiä ikkunoita.

Romahtaneessa varastokopissa oli sekalaista tavaraa, kanistereita, purkkeja, koneiden osia, muovitavaraa ym. Tavarat ovat ulkonäkönsä perusteella olleet kiinteistöllä pitkään ja ilman huolenpitoa säiden armoilla. Esimerkiksi kattotuolit on mainittu jo vuoden 2008 muistiossa, jolloin ne olisivat olleet kiinteistöllä ilman jatkokäyttöä jo ainakin 16 vuotta. Kiinteistöllä oli kaksi Peugeot -merkkistä henkilöautoa, joista toista velvoitettu kertoi käyttävänsä majapaikkana. Velvoitettu kertoi tarkastuksella, ettei kiinteistöllä ole tehty mitään edeltävään 19.8.2024 tehtyyn tarkastukseen nähden. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä olevat tavarat tulkitaan ja on tulkittu asian käsittelyn yhteydessä jätteeksi ulkonäön, kunnon, huolenpidon puutteen, varastointitavan ja varastoinnin pitkäkestoisuuden vuoksi. Myös kiinteistöllä oleva romahtanut varastokoppi sisältöineen on jätettä. Aitausta ja tavarain varastointia koskevat kysymysten osalta ohjattiin velvoitettua olemaan yhteydessä rakennusvalvontaan.

Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöä ei oltu siivottu lautakunnan päätöksen edellyttämällä tavalla.

Tarkastus 3.12.2024

Kiinteistöllä tehtiin tarkastus 3.12.2024. Tarkastuksen perusteella todettiin, lautakunnan siivousmääräystä ei ole edelleenkään noudatettu, mutta siivous on edistynyt ja suunnitelma siivouksen loppuunsaattamisesta on olemassa. Kaksi edeltävällä tarkastuksella havaittua autoa oli siirretty toiselle kiinteistölle, kiinteistöltä oli poistettu metalliromua, peräkärryllä sekajätettä ja rikkoontunut työmaakoppi oli jo kuorma-auton kyydissä. Siivoustyöt olivat käynnissä.

Rakennusvalvonnan lausunto ja maankäytön kanta varastointiin ja aitaukseen

Rakennusvalvonta on antanut 15.12.2020 ympäristönsuojelulle lausunnon sekä 18.10.2024 velvoitetulle lausunnon alueella tapahtuvasta varastoinnista, aitauksesta ja niiden luvittamisesta. Lausuntojen mukaan tavaroiden varastointi alueella tulee lopettaa ja aita purkaa. Kaavoitusjohtaja on vastannut velvoitetun kyselyyn poikkeamislupamenettelystä sähköpostitse 29.10.2024. Poikkeamiselle ei ole kaavoitusjohtajan näkemyksen mukaan edellytyksiä.

Tavaroiden varastointiasia sekä alueen aitaukset kuuluvat lähtökohtaisesti maankäytön ja rakennusvalvonnan ratkaistavaksi. Nyt kyseessä olevan kiinteistön alueella maapohjalla olevat tavarat on kuitenkin ulkonäkönsä, varastointitapansa, huolenpidon puutteen sekä pitkäaikaisen varastoinnin vuoksi katsottu jätelain mukaiseksi jätteeksi.

Esityslistan ohessa:

- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 17.1.2024
- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 5.7.2024
- Muistio 19.8.2024 tehdystä tarkastuksesta
- Velvoitetun 3.11.2024 antama selitys kuulemiseen
- Muistio valokuvineen 11.11.2024 tehdystä tarkastuksesta

- Muistio valokuvineen 3.12.2024 tehdystä tarkastuksesta

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Anne Yli-Olli, p. 0400 676 940